

Илустрирано Време

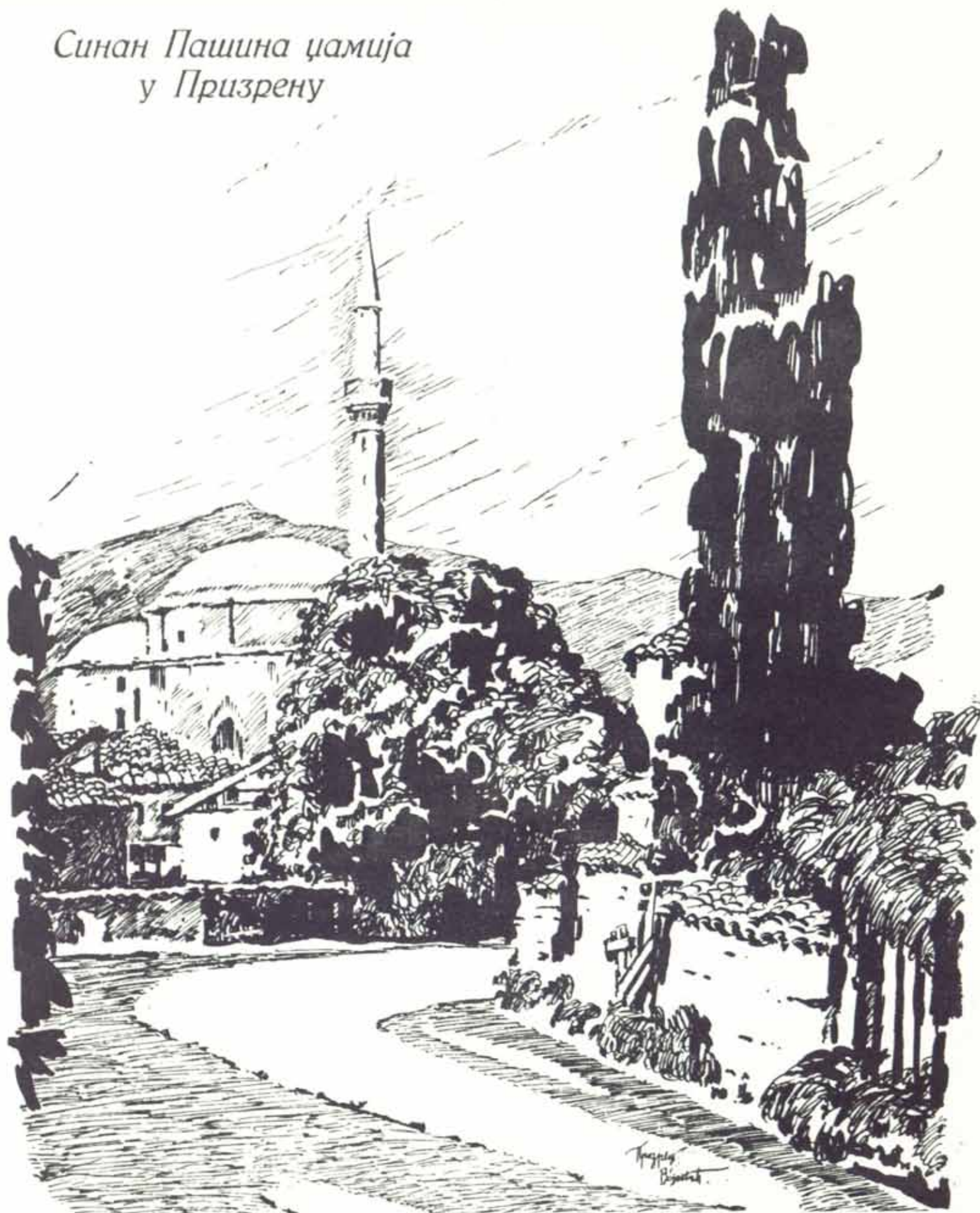
БИБЛИОТЕКА
ГРАДА БЕОГРАДА

Бр. 13 — 24 V 1930 — цена 4 дин.

М. МАРКОВИЋ:
ДУШАНОВ МОСТ И ОФИЦИРСКИ ДОМ
У СКОПЉУ.

Синан Пашина џамија у Призрену

Легендарни блесак Душанових Светих Арханђела у клисури на Бистрици нису дали мира охолоче Синану и паша је тражио повода њиховом рушењу. Шта му је вредела власт над Метохијом, Призреном, целим Горским вилајетом кад ту трепере Свети Арханђели докази српске славе и господства...

Није паша имао мира све док није нашао изрода. Подлкомно се себар из Кабаша закарлицу златника. Позвао још људи на ноћно бдење у Свете Арханђеле и пашу

известно... спремни турски халари упадну у цркву: ха! неверици, ха! некензани, противу цара се буните!...

Брзо паша извештава цара о бунтовницама из Светих Арханђела и тражи дозволу за рушење. Цар одобрава. Бистрица је на излазу из клисуре плетваром, земаљом и камењем зачепљена, тамо горе руше цркву и мермерни стубови, гранитне плоче и мозаици клизе реком; многобројни немари ваде их из воде и расте џамија Синанова. За услугу издајник из Кабаша добија пуну

карлицу — трица само одозго неколико златника. Али и издајник уме да се свети. Брзо је сазнао цар за обману и кад је џамија била готова, стигао је Синан-паша из Цариграда свилени гајтан! Први пророков поклоник који је ногом ступио у раскошну џамију био је сам паша. Дошао је да себи помакне на врат свилени гајтан који је био причвршћен за златну алку на плочи са гроба српског властелина.

Илустрисано Време

БРОЈ 13.

БЕОГРАД, 24. МАЈ 1930.

1. ГОД.

Ема Граматика, чувена трагеткиња у улози Елентре на београдској позорници.

НОВИ МИНИСТРИ

Министар Соц. Политике
г. Никола Прека

Министар пољопривреде
г. Д-р Станко Шибенић

ЕМА ГРАМАТИКА У БЕОГРАДУ

Данашња најбоља трагеткиња Ема Граматика, ученица Елеоноре Дузе, допутовала је 20. о. м. у Београд. На слици Ема Граматика (десно), г-ца Бобићева (лево), управник позоришта г. Предић иза њих, при дочеку на железничкој станици.

На предлог Председника Министарског Савета, Њ. В. Краљ потписао је почетком обе недеље указ, којим су постављени за Министра Пољопривреде и Вода г. Никола Прека, за Министра социјалне политике г. Д-р Станко Шибенић, обојица бивши народни посланици.

Другим указом Њ. В. Краљ поставио је за Министре без портфеља г.г. Ивана Шегела и Мирка Најдорфера, чије слике до закључка листа редакција није успела да набави.

Испитна претстава балетско-глумачке школе г-ђе Пољакове

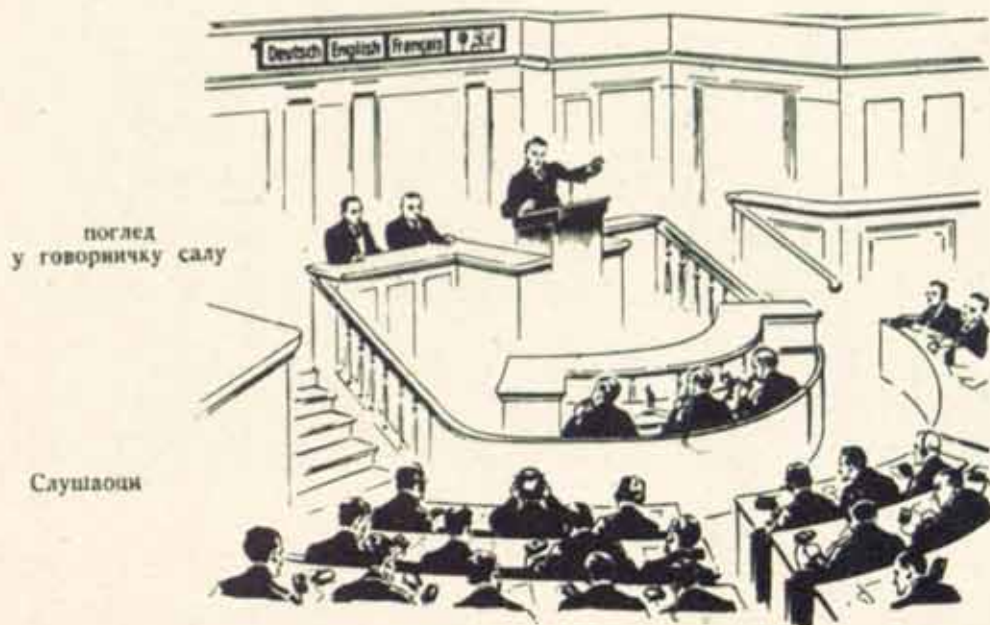
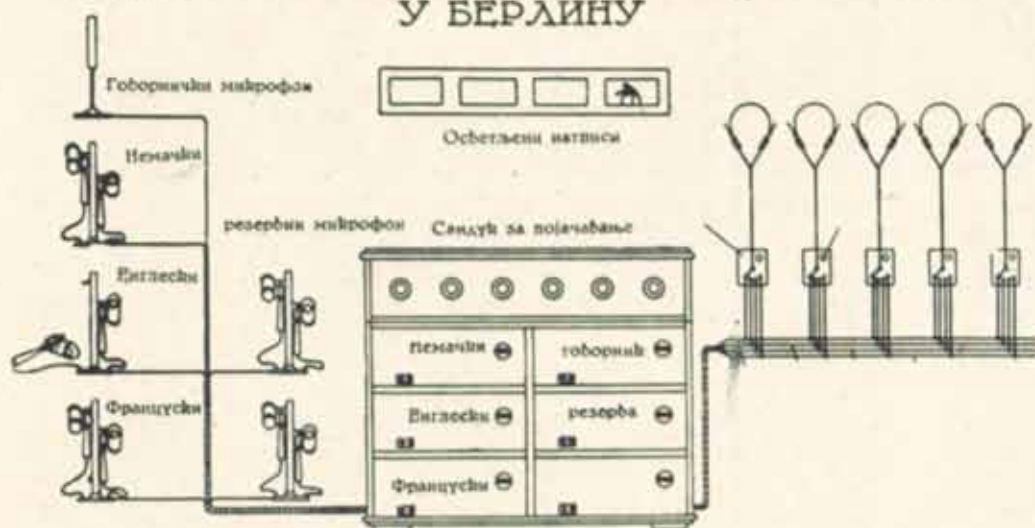
У недељу 18. о. м. одржана је испитна претстава школе г-ђе Пољакове. Школа је показала велики успех. На горњој слици: један дечји балетски дует.

СКУПШТИНА КОЛА СЕСТАРА

У недељу 18. о. м. отпочела је Скупштина кола сестара, на којој су узели учешћа чланице из целе земље. На нашој слици: две чланице из јужних крајева.

ЈЕДНА СЕНЗАЦИЈА ИДУЋЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ У БЕРЛИНУ

Сто за преводиоце

Друга пленарна седница великих држава одржаће се јуна месеца у Берлину. За ту прилику увешће Немци нарочите апарате за слушање и обавештавање, какви до сада још нигде нису били уведени. То је апарат за више језика који је удешен тако, да се говор једнога од говорника одмах преводи на више језика и слушаоци на конференцији слушају говор на коме год хоће језику. Пред говорничком трибином седеће извешбани преводиоци на енглески, француски, италијански и немачки језик, који знају све ове језике и преводе на језик који им је посебице одређен. Преводиоци, одмах за говорником, преводе говорећи тихо у један микрофон нарочито за то удешен. Овај микрофон везан је за апарат за појачавање гласа и слушаоци, који пред собом имају слушалице за сваки језик узимају слушалицу и слушају говор на језику који разумеју. И говорник говори у микрофон, тако да слушаоцима остаје избор од 5 језика.

ДЕЛФИСКЕ ИГРЕ У ГРЧКОЈ

У Делфима у Епиру, где је, у старо време био чувен делфиски храм где су становале пророчице и где се раније вековима сваке године купио грчки народ и приређивао свечаности, пре десетак дана обновљен је тај обичај на врло свечан начин, како би била враћена стара слава томе староме класичном граду. Између осталог одигране су под безрим небом Есхилове драме пред више од милион гледалаца.

Претседник грчке владе г. Венизелос с го-пођом, присуствује претстави.

„Мис Европа“ г-ца Алиса Диплараку имала је улогу у једној Есхиловој драми.

ВЕЛИКЕ АУТОМОБИЛСКЕ ТРКЕ У БРУКЛАНДУ

Најчувеније аутомобилске трке андикап у Брукланду отпочеле су пре неки дан и трајаће дуже времена. Трке ће трајати сваки дан свега 12 сати, пошто енглески закони не допуштају трке ноћу. Трке су мешовите: мушке и женске.

ПОРТРЕТИРАЊЕ ЕНГЛЕСКЕ ЛЕПОТИЦЕ

Енглески сликар Фарилеј Витингстан портретира чувену енглеску лепотицу и тенис-играчицу Ајлин Бенет, којом се и оженио. Слика ће бити изложена у Академији у Лондону.

ЖЕНА ВОЂА ИНДУСА

Пошто је Гандијев наследник 80-тогодишњи Абас Тиабзи ухапшен, ставила се на чело покрета индуског Саројини Нанду, чувен женски песник у Индији. Г-ђа Нанду ухапшена пре неколико дана.

Наша земља

Сплитска лука гледана с Марјана (сидмак друштва „Путник“).

Буданска црква у Београду

Пре две године освећена је у Београду буданска црква, коју су сазидали овдашњи руски емигранти- калмици. Наша слика претставља калмичке свештенике (с лева на десно) 1. Бакша г. Нимбушов, **архијереј**, живи сада стално у Француској. 2. Бакша г. Санжа Умал-Динов, **архијереј**, поглавар калмика у Југославији. 3. Гељун г. Мењков, и 4. Гељун г. Игнатов, београдски калмички свештеници

ВРЕМЕ

ШТАМПАРИЈА
ЦИНКОГРАФИЈА
ЛИТОГРАФИЈА
ОФСЕТ-ШТАМПА
ТИФ-ШТАМПА
РОТАЦ-ШТАМПА

ПОЕНКАРЕОВА 4

ТЕЛЕФОНИ И ТЕЛЕГРАМИ ВРЕМЕ БЕОГРАД

Загребачка недеља

Поворка деце из свих загребачких основних и средњих школа креће се Јелачићевим тргом према Зринјевцу.

Београдске матуранткиње пред полазак из Загреба.

Матерински дан у Загребу

Матерински дан, који је у недељу приређен у целој нашој земљи, прослављен је у Загребу с великом свечаношћу. У поворци, која је приређена тога дана, поред скаута, хуманих друштава, представника свих хуманих установа, узела су учешћа сва загребачка школска деца.

Београђанке, после екскурзије по Чехословачкој, посетиле су Загреб.

Матуранткиње Београдске женске учитељске школе пропутовале су целу Чехословачку, пролазећи и кроз Аустрију. У повратку задржале су се један дан на Бледу, а затим један дан у Љубљани, па нису пропустиле ни да посете наш лепи Загреб. Ту су провеле дан и по. Напуштајући Загреб, док још воз није кренуо, многе од њих похитале су из

Ита Рина

јој сада загребачке лепотице миловале погледима са истом нежниошћу и тапшале јој од свег срца.

За толику њихову раздраганост, која јој се дубоко урезивала у срце, она им није хтела остати дужна, и са балкона **Еспланада**, нервозно кидајући букете, које је добила, она им је свима бацала цвеће. А сутрадан, на премијери њеног филма **Пролеће се буди** и после претстава она им је неуморно делила своје аутограме.

Хазенкиње с Муре

Хазена **Мур** из Мурске Суботе огледала се у недељу са опасним прогивником, загребачком елитном и славном хазеном **Конкордије**. И резултат је био 6:4, у корист **Конкордије**. Ипак је то велики успех борбених играчица из малог места на Мури, где се оне саме неуморно тренирају, док хазена **Конкордије** има свог одличног тренера. Успех свију њих, на првом месту одличне централице **Габи Кардош** и голманице **Марице Цимперман**. Од помоћи им је било нарочито лево крило, **Ержи Јонаш**.

Марица Цимперман и Габи Кардош.

својих купе-а на перон да их наш дописник за **Илустровано време** сними.

Загребчани су срдачно дочекали Иту Рину.

На позив претставника **Пан-филма** и дирекције кина **Европа-палас**, **Ита Рина** дошла је у Загреб. Док је пре две и по године али још ником непозната **Ида Кравања** лепо девојче из Долине ружа имала тај пех да задоцни на конкурс, приређиван у Загребу, где јој је, с обзиром на њену необичну чар и љупкост, био осигуран престо југословенске Краљице лепоте, овога пута долази она као прослављена прва југословенска филмска глумица, као већ славна звезда **Ита Рина**.

Њеној срећи и успесима радовала се сва загребачка младеж. И као што су младе даме у Београду, где је прво била похитала да се похвали својим успесима, дочекале врелим пољупцима и београдски каваљери обасипале је комплиментима, тако су

Рушење Дома Илића

Јован Илић

Препород престонице и њен нагли преображај, слистио је са земље само пре неколико дана још један траг старог Београда који је уједно био и редак докуменат наше културне историје. Порушена је кућа Јове Илића у Палилули тамо где се срастају Видинска, Хиландарска и Далматинска улица.

Осамдесетих година та је кућа била жижа нашег културног живота. У њој је још стари Јова Илић певао песме а синови му Милутин, Драгутин, Војислав и Жарко писали сваки на свој начин. Од ових истакао се најпре Драгутин а затим се Војислав изнео изнад свих. У то кућу слегало се неколико књижевних генерација кроз пуне три деценије.

Нема књижевника из тога доба који није залазио у кућу Јове Илића. Ту су се сретали старије и млађе генерације, доба Јове Илића и доба његових синова, генерације које настају и генерације које их смењују.

Кућа Јове Илића је у то доба била једини наш „књижевни салон“ јер су многи и многи ту увраћали да у кругу литератора, које ће ту увек наћи на окупу, прочита свој рад.

Из те је куће никла и многи културни и литерарни покрет, који се рађао у тихим вечерима, у баштенској дубини, под разгранатим орахом.

Дом Јове Илића заслужио би да се о њему напише посебна монографија јер би та монографија обухватила целокупан развитак наше нове књижевности од седамдесетих и осамдесетих година прошлог века.

У одајама с лица становао је сам Јова

Илић а у оној соби из дворишта (X) Драгутин, Војислав и остали. Најдуже је у њој становао, па чак и као жењен, Војислав и највећи део његових радова, ту је, у тој соби постао.

Соколска трибина за слет довршена је

Инжињери, мајстори и радници који су саградили трибину за 50.000 људи за месец дана.

Нараштајска значка за слет.

I. СВЕСОКОЛЕСКИ СЛЕТ СОКОЛА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Слетски знак
за чланство

јављено их је нешто више од 3000.

Руски соколи биће тако исто наши гости. Лужички Срби, њих 60 на броју, долазе само за главне слетске дане. Савез Сокола Краљевине Југославије позвао је представнике свих оних земаља које припадају

Међународној Гимнастичкој Федерацији. До сада су стигле пријаве Француске, Белгије, Луксембурга и Швајцарске. Очекују се пријаве Холандије, Шведске и још неких земаља. Имајући у виду да је приликом последњег натечања у гимнастички за светско првенство (Амстердам 1928)

Швајцарска заузела прво, Чехословачка друго а Југославија треће место, можемо без устезања рећи да ће приликом слета београђани имати прилике да виде на вежбању скоро најбоље гимнастичаре света. Швајцарац Минз, светски првак на олимпијади 1928 долази са швајцарским одељењем.

Бродом „Хамбург“ долазе 150 сокола из Њу-Јорка. Број наших сокола који долазе из Чикага и Детроита незна се још тачно. Рачуна се да ће их бити две стотине.

Цео јуни месец биће испуњен слетским данима. По још раније утврђеном распореду седми и осми јуни су дани школске омладине, 13.000 ученица и ученика из свих крајева наше земље и велики број средњошколаца из Чехословачке наступиће тих дана, такмичући се у разним лакоатлетским дисциплинама, и заједничким простим вежбама. Четрнаестог и петнаестог јуна вежбаће војници из свих родова наше војске. Најбољи војници из појединих јединица учествоваће у такмичењу у лакој атлетици. Савез Сокола Краљевине Југославије упутио је преко Министарства Војске и Морнарице позив за суделовање са појединим војним јединицама, Француској, Белгији, Чехословачкој, Пољској и Румунији. Њихово је суделовање осигурано. Са колико искрене симпатије прима публика сарадњу војске са соколима види се најбоље из тога да су баш војници били најсрдачније поздрављени од огромне масе света приликом Прашког слета 1926. године.

Даље, по распореду до-

лазе дани соколског нараштаја па дани утакмица за Словенско првенство.

Главни слетски дани биће 27., 28. и 29. јуна. То су дани када наступа чланство Савеза Сокола Краљевине Југославије, чланство из Чехословачке, Пољске и све оне државе које ће бити заступљене појединим одељењима.

Радови на слетишту приводе се крају. Грађевински радови били су готови још 20. маја а на теренским и декоративним радовима ради се сада најинтензивније. Изградња слетишта са свима теренским, грађевинским и декоративним радовима стаје око пет милиона динара. Слетиште има 30.000 места за седења и око 15.000 за стајање.

Вођа Пољског Сокола
брат Адам Замоиски.

Плакат за I Свесоколски слет
Сокола Краљевине Југославије.

Приближују се дани великих соколских манифестација. Београд ће кроз две три недеље да прими у своју средину више хиљада одушевљених младих људи, спремних да покажу престоници и целом свету успех који су својим марљивим и истрајним радом постигли. Колико је само воље, енергије и напора уложено од стране свих ових омладинаца само да би са што већим и потпунијим успехом ступили на слетиште! И та њихова истрајност, та њихова љубав према великој идеји соколства мора да доведе потпуном успеху.

За слет долазе у Београд соколи и њихови гости из свих крајева наше државе и из братских земаља. Чешко соколство враћа нам посету којом су га наши соколи задужили приликом слета у Прагу 1926. године. Не рачунајући школску омладину, чији се број још тачно незна, долазе нам 10.000 Чеха сокола у госте. Чеси долазе под вођством свога старешине брат Шајнера. Пољски соколи, са братом Адамом Замоиским на челу долазе такође у великом броју. При-

Први потстарешина Сокола Краљевине
Југославије брат Енглберт Гангл.

Мода

Костим по моделу Редферна. Блуза од крепе шина, украшена воланом.

КОСТИМИ ЗА СПОРТ И ПУТОВАЊЕ

Сузана Ленгелн, фамозна играчица тениса комбиновала је овакав костим за спорт. Жакет од вуненог штофа угасито плав. Хаљина од свиленог пике-а.

„Бар-баск“ се зове нови крој горњег костима, у карираном штофу црвено и бело. Под жакетом је бела блуза.

Најновији модели костима за тенис

Сузана Ленгелн

За децу

Најмањи
аутомобилиста

Мали Жак Флакер, коме нема још ни 4 године има прави аутомобил са прописним полицијским бројем. Он тера аутомобил и најживљим улицама, али пошто је много мали, морају увек да објаве у новинама дан раније којим ће путем Жак пројурити.

Мишко и Божићне виле (Дванаести наставак)

27

Црвендаћ размахну крилима па одлете. Сети се оног вилинског села где Божићне Виле дарове спремају, па одмах као стрела полете онамо.

И пред првом кућом где је слетео он угледа баш саму вилу Старешиницу па јој рече шта се с јадним Медом догодило.

„Хајдете, виле, пожурите — брже на посао! Полетите брже са црвендаћем куд вас он поведе! Али понесите собом које ћебе и добру бунду! Не губите време!“ — нареди им брижна Вила.

28

Црвендаћ поведе четири Виле. Похиташе што су брже могли онамо где сиромаш Мишко скоро смрзнут спава.

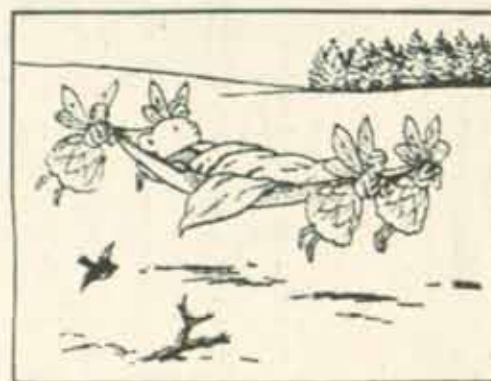
С тешком муком могле су Виле да га колико толико освесте и пробуде. Трљале су му руке; викале му што су јаче могле на уво док му некако не објаснише да ће пропасти ако и даље буде спавао у земљи Ледене Царице.

Једна се меда некако диже. Седе још бунован и занет. Једна вила разви ћебе па га простре на снегу. Откопча Меду на ћебе па га добро умоташе и ушущкаше.

29

„Како да га сад његовом тати и мами отправимо?“ рече једна Вила.

Док ће рећи друга: „Ево како ћемо. Да одлетимо сад с њиме до Чича-Губе. Он ће сад и тако за Бадње вече тамо доле ићи, па ће га одвести у својим санкама до његове куће“.

„То је добра мисао“, одобрише оне друге Виле.

Метнуше га онако умотаног још на једно ћебе па с њим одлетеше право код Чича-Губе. Носиле су га њих четири, па им ништа није био тежак.

Свршетак у идућем броју.

ПРОЗЕРПИНА

Грмлаши, стари Грци и други народи, који су живели две, три, па и више хиљада година пре нас, били су многобошци. Свака кућа имала је своје домаће божанство, а над тим божанствима седели су богови чије су моћи, према тадашњем веровању биле подељене. Тако је постојао бог сунца, бог месеца, трговине и рата, лепоте и т. д. О боговима, које смртни људи нису могли да виде, причале су се многе лепе приче.

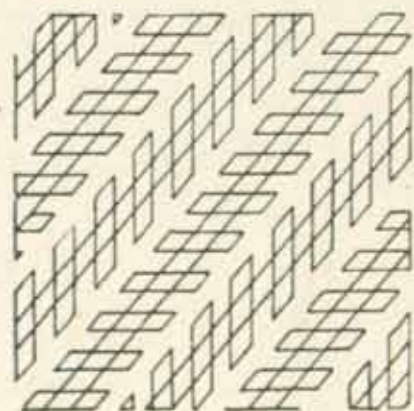
Церера је била нарочито добра. Као богиња жетве, она се старала да људима увек лепо напредује жито, па су је сви волели. Њена кћи, Прозерпина била је дивна као крин, а вредна као њена мајка.

Једнога дана, док је Прозерпина брала цвеће по ливади отворила се земља баш поред ње и шест дивних вранаца извукоше кочије у којима је седео принц са круном од дијаманата на глави. То је био Плутон, бог подземног света, а изашао је на сунце само зато да би могао отети Прозерпину, коју је одвео у своје мрачно царство и прогласио за царицу.

Церера, Прозерпинина мати, била је много жалосна и престала је да се брине о људима, тако да жито више није расло, а на земљи је завладала беда. Хелиос — сунце — који је посматрао отмицу лепе Прозерпине, није могао, а да се не умеша, па је тако дошло до једног савета богова. Богови су донели одлуку, по којој Прозерпина, ако ништа није окусила у подземном царству може да се врати матери.

Кад су питали Прозерпину она је казала да од жалости за мајком није ништа јела, али је ипак обрала један плод који ју је подсећао на живот на земљи. Плутон је на основу тога тражио да она остане њему. Међутим, богови су решили да она остане у подземном царству три месеца у години, а остатак да проведе са својом мајком на земљи. Од тада, прича легенда, док Прозерпина седи на престолу уз Плутона, на земљи ништа не рађа а чим нестане белог плашта који је покривао ливаде и поља, излази Прозерпина и заједно са Церером носи људима цвеће, жито и воће.

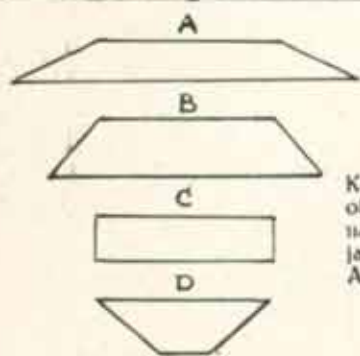
И ДА СЕ ЗАБАВИТЕ И ДРУГОМ ДА ПОДВАЛИТЕ

Овде имате неколико косих линија за које, знамо, сви ћете рећи да изгледа као да се нагињу једна према другој. Међутим оне су све потпуно паралелне једна с другом.

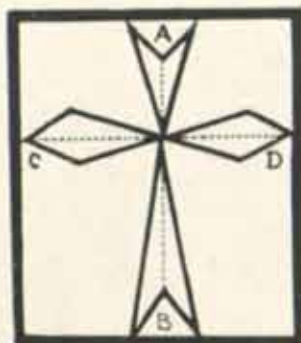
О томе се можете одмах уверити ако ову слику подигнете равнином у висину ваших очију па посматрате линије из десног доњег угла слике.

То је још један пример оптичке обмане која је добијена тиме што су дијагоналне линије пресецање и прекидање геометричких сликама нацртаним преко тих линија.

Која је од ових линија најдужа, а која најкраћа: А, В, С или D

Које је отстојање дужи: А и В или С и D?

ЗАДАТАК

Нацртајте сваку ову слику једним потезом.

КО ДРУГОМЕ ЈАМУ КОПА, САМ У ЊУ ПАДА

На шарени цветах један лептир пао,
Да одморн врши. Није јадан знао,
Да га жабац вреба. И баш јада хтеде,
Да ичепи лептира, у снаст да га једе.

Наиђе од некуда један жути пето,
Бмо на бугњашту па ту да прошето,
Па јада биде жапаца јако доде чепа,
Хтеде да га играи кљуном из далека.

Али црна маца ту се баш сад набе,
Прибраде се петлу, па за леђа забе,
И полако прибе, зубина га ичепи,
И отпоче перје да чура из репа.

Али жуца једна дабно мацу прати,
Па чим је опазн за реп је ухвати,
А маца у страху да пето не оде,
Спочи му на леђа па зубе забодје.

Јадни лептир стаде вршати да млати,
Јер жабац га хтеде за ноге да хвата,
Али ни петлоб брат баш није тако вршати,
Па ухвати жапаца баш за десни батак.

И сад наста гужба: докле маца дречи,
Жабац спочи јаче па поче да врати,
А жуца не пушта, држи реп и режи,
Па цусте лептира да са цвета бежи.

И докле је лептир већ високо био,
Пето је ишчупан грозне сузе био,
Кучи је из њушке крп цурила много,
Али жабац без ноге није даље ного.

Маца је кучала за бриком од репа,
Јер никада куса неће бити лепа,
Ко другом ала мисли, ето, јако пробе,
Бојка прада удеи свима редом добе.

Лов на погрешке

На овој слици има девет погрешака. Прва три тачна одговора биће награђена. Одговоре слати поштом, пошто се као време пријема рачуна време на поштанском жигу.

Животиње Абисиније

Field Museum за природну историју у Чикагу организовао је једну стручну експедицију, која је имала да испита и проучи Абисинију.

Вођа експедиције био је капетан Харолд Вајт, чувени афрички ловац и истраживач из Њу-Јорка.

Експедиција се вратила пре краткога времена са пуним рукама новости за

Тигрasta питома мачка

Једна група жирафа које је експедиција видела и снимила

Једна врста мачака без длака

Абисински мрабојед, који се врло тешко може ухватити

природне науке и спрема белики извештај, који ће се објавити на неколико језика. Учињена су многа интересантна открића, а истраживачи су нарочито имали успеха у проналажењу, хватању и убијању ретких животиња, нарочито у Етиопији. За време бабљења у Адис-Абаби чланови експедиције били су гости Тафари Маконена, који им је много помогао и ишао на руку да свој задатак што боље испуне.

Млада хијена коју су ухватили и донели живу у Америку

Мала антилопа „днк-днк“ која се може држати на длану

да ухвати или убије. Неке је могла само из заседе да фотографирше, али им није успело да их ухвате или убију.

Износимо најзанимљивије снимке.

Врста белих свакбаца који надију милијонима и униште уседе по огромним подручјима.

Вештица Улепшавања од БИРТЕЛИ-А

ПРОФЕСОРА ЕСТЕТИКЕ НА СОРБОНИ

ПОТКОЖНО ШМИНКАЊЕ.

Ево једног наслова који ће изненадити многе читатеље! Али то поткожно шминкање постоји и употребљава се много, нарочито у Америци. Ова врста шминкања у ствари је тетовирање. Док шминкање траје само једно извесно време, тетовирање је неизбрисиво. Поткожно шминкање — тетовирање лица изискује у највећој мери познавање линија и сенке лица. Тетовирање спада у неку врсту „естетичке хирургије.“ Оно је подесно нарочито за особе које неће да изгледају нашминкано и, пр. за жену, која се бави спортом. Затим, за сваку од Вас, кад се пробуди, како је угодан осећај, кад зна, да је лепа, бела и румена и ако се није шминкала. Тетовирање треба да интересује сваку жену, која не може да се шминка много, а којој је ипак врло потребно да се улепша. То је читава мала операција, која даје боју лицу, усницама, која удешава и надомештава трепавице и обрве. Тетовирање има велику улогу у „вештини улепшавања“ и, ако се не може рећи, да је оно неопходно потребно, оно ипак успева, да прикрије многе недостатке и да на врло природан начин улепша наше лице.

ШТА НАМ ЈЕ СВЕ ПОТРЕБНО ДА СЕ МОЖЕМО УСПЕШНО НАШМИНКАТИ?

Сада ћемо да видимо шта нам све може требати, да би се улепшали и да би успели да се нашминкамо онако, како то приличи нашем лицу и то према јачини шминке коју мењемо т. ј. за јутро, поподне или вече.

1.) Једна теглица помаде (crème de beauté), која одговара вашој кожи. Та помада служи да држи пудер на нашем лицу. За извесне коже, она се може заменити једним течним препаратом, који је намењен за исти циљ.

2.) Једна теглица ружичасто-црвене помаде за образе. Постоји и течни производ за исту употребу.

3.) Једна теглица масне беле шминке, помаде или течности белила.

4.) Један течан руж, штапић или помада за усне.

5.) Једна серија оловака у дрвету или металу:

Црвена, Плава, Кестењаста, Мрка (браон), Црна.

6.) Једна кутија са црним, мрким (браон) или кестењастим продуктом за трепавице. Врло је добро, ако имате једну кутију са црним продуктом за вече, а једну са мрким, или кестењастим за дан.

7.) Једну малу четкицу намењену нарочито за отирање пудера са обрва и трепавица.

8.) Брисалице од папира.

9.) Једну кутију разних пудера у више тонова црвене боје и то у камену да метнете после пудерисања и да поправите или појачате шминку, ако је то потребно.

10.) Неколико кутија шминке за капке у камену у пудеру или у течности у боји, коју одаберете, те су боје:

Плава, сиво плава, чађаво плаво, чађаво кестењаста, мрка (браон), црна.

Потребно је да имате једну боју за вече, а другу за дан.

11.) Један производ за сјај очију.

12.) Један производ за бојење трепавица.

13.) Све производе и предмете за чупање обрва.

14.) Пудер у неколико изабраних боја, који мора, да буде биран с обзиром на доба године. Каткада не можете, да нађете боју коју тражите, зато узмите неколико пудера мешајте их на разне начине, па ћете најзад морати добити боју која вам одговара.

15.) Пудер у камену за тишну, да би поправљали шминку преко дана.

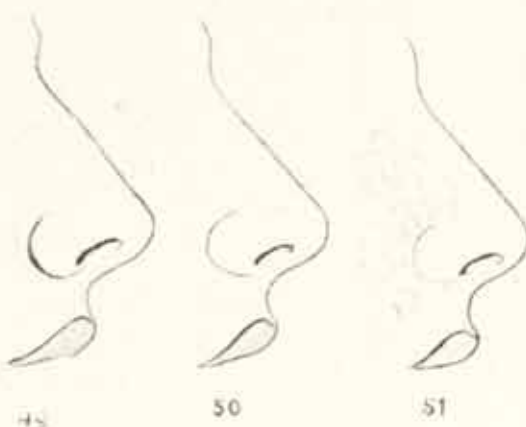
16.) Пудер за деколте, који мора, да је маснији од обичног.

17.) Крем или течан производ за прса, врат, деколте и руке.

18.) Једна кутија „cold-cream-a“ или другог продукта за скидање шминке.

19.) Чисте fine вате.

20.) Пуфис, које треба као и вату држати затворене, да не би прашина до њих дошла.

После сваке употребе, четкице за обрве и за трепавице треба добро опрати, а што се тиче оловака, за њих морате имати увек један мали нож, да би их могли пре употребе заштитити. Што се тиче избора ваших производа, ми вам саветујемо оне првих врста. Ако вам производ не одговара одмах као и, пр. крем, потражите томе узрок, покушајте, да лечите вашу кожу, па ћете видети, како ће и резултати бити другачији. Исто то важи и за боје. Треба да знате, коју ћете боју изабрати следећи ваше опште стање, а затим време (врућина, хладноћа, влага... итд.), да би могли да постигнете добар резултат. Нарочито ако нађете неки производ, који вам одговара, покушајте да га још побољшате мешањем, а кад постигнете потпуно задовољење, не мењајте га више, нека постане ваш.

ПОДЛОГЕ.

Немогуће је да вам шминкање успе, ако Вам лице није претходно приправљено, да може, да држи шминку. У једној од идућих глава говорићемо о кожи, а сада претпостављамо да познајете природу наше коже и да вам је познато како треба с њоме да поступате.

Ми ћемо поделити подлоге у три категорије:

1.) Сува подлога или шминка на суво.

2.) Шминка на масно.

3.) Масна подлога.

1.) Овај процес састоји се у томе да приправите ваше лице, да прими производе, тако да они последњи савршено држе пудер. На извесне коже и, пр. на масне, може се ставити један течан производ намењен тој употреби, или се може метнути један слој помаде, која се опште назива „crème de beauté“. Њен циљ је да задржи пудер. Избирајући помаду морате узети у обзир природу ваше коже. Неколико савета су потребни, што се тиче начина на који ћете помаду ставити на лице: Почните, да стављате крем у малим хрпчицама по целом лицу, као што показује сл. 45. међући највише на доњи део лица и унутрашњост, затим рукама размажите додирујући лако, тако да је свуда правилно ставите (сл. 46). Размазујте од доле на горе и изнутра на доље. Употреба памука у ту сврху има ту ману да оставља длачице, а то је исто и са ткањем па ма како она била фина, остављаће неправилности; зато је најбоље, да то радите рукама, чија топлота помаже да се крем распростре правилно. После овога долази пудерисање, а тек онда метните ваш руж на лице. Он треба да је добро испуњен, тако да се лако и лепо ухвати (сл. 47), јер ништа није ружније него рђаво стављен руж.

Овај се процес зове „сува подлога“, јер не употребљавамо боје за масну подлогу и јер смо припремили нашу кожу једним кремом, који се осуши врло брзо, тако да имате времена да метнете ваш пудер, пре него што се крем потпуно осуши.

2.) Први део ове подлоге прави се истим кремом као и сува подлога. Али, одмах после ви метнете мастан руж на образе, с обзиром на ваше линије, а онда га топите. Руж метните једним прстом на део, који мора да буде најистакнутији, размазујте другим прстом, а свршите, да га топите трећим прстом. Кад сте то свршили ви стављајте пудер.

3.) Овај процес је више за вече, а има ту предност, да подмлађује лице. Састоји се у томе, да ставите један крем гушћи и јаче обојен него што је „crème de beauté“. Има нарочитих кремова сасвим готових и припремљених за ту подлогу. Ако је овај крем сувише густ тада га можете мешати са „crème de beauté“ међући прво мале хрпчице „crème de beauty“-а, а онда оног првог, а затим трљајте лако, док се не изгубе све неправилности јер је врло важно, да на лицу не буду линије и узвишења, које би иначе оставио крем. Кад је ова ваша подлога готова пустите да се осуши неколико минута, а још видите, да нисте успели, почните изнова, међући још крема, да не би било делова ни премало ни превише оптерећених кремом. Са овом подлогом можете да се нашминкамо врло успешно.

НАЈВЕЋИ МОСТОВИ НА СВЕТУ

Један део Forth Bridge-а који везује Енглеску са Ирском.

Кад је реч о нечем што је „највеће“ „највише“, „најскупље“, па још ако је то предмет техничке природе, онда се сама по себи намеће идеја да је реч о Америци, земљи бескрајних могућности, рекорда и чуда. Збиља, Америка која има највише грађевине, најјаче локомотиве, највећи канал (а то све у вези са „најпуним успом“), држи рекорд и у мостовима.

Најдужи мост на свету је мост преко Великог Сланог Језера у Мичигену. Дугачак је 32 километара, али је, осим своје дужине, крајње неинтересан, јер је то иначе обичан дрвени мост, малих распона. Постављен је ту само зато што започети насип није могао бити изграђен, јер је дно иначе плитког језера било муљевито, па није могло да држи насип.

Други по дужини, то је мост који спаја копно са читавим низом острва код Флориде, дуг је око 13 километара, саграђен од камено-бетонских стубова и гвоздених лиманих носача. И ако је то био цинковски посао, често скопчан са великим напорима ума и снаге, нарочито код фундирања, ипак сада, кад се погледа, он лајку ништа не

каже својом монотоним линијом, која се губи у хоризонту.

Много су интересантији Њу-Јоршки мостови. Услед интензивног бродског саобраћаја морали су бити избегнути средишњи речни стубови, те је тако добијено неколико изванредних објеката као Менхетен (Manhattan), Уилјамсбург (Williamsburg) и други, који прелазе преко Ист Ривера или Хедзона. То су све тзв. „ланчани“ мостови, слични ономе у Пешти. (Нота бене, и мост Београд—Земун ће у свом централном распону бити ланчани). Ови мостови, и ако се зову „ланчани“, не праве се већ одавно од ланаца, него од огромних челичних конопца.

За сад највећи ланчани мост спаја Филадельфију са Њу Џерсејем, прелазећи преко реке Делавар (Delaware). Завршен је недавно, 1927 године, а централни му распон износи 560 метара. Каблови који носе мост, округлог су пресека и мере у пречнику око 80 см, а састављени су од 18.666 појединих жица. Сам кабл, због анкеровања (везивања) за земљу, морао је бити дугачак преко 1000 м., а кад се узме да је сваки дужи метар кабла тежак преко 3000 кг., могу се замислити тешкоће око монтаже тог моста.

Ипак, и ако Делавар мосту нема још ни три године, Американци побијају свој сопствени рекорд, јер сад граде још много већи мост. Он треба да буде готов 1932. год., и гради се преко Худсон Ривера у Њу-Јорку. Средишњи распон ће му бити 998 метара, а по типу је ланчан.

Овде је тај назив оправдан јер из конструктивних разлога нису могли бити употребљени жицани каблови, већ вишеструки ланци.

Мост ће носити четири ланчана спрега. Сваки спрег (више ланаца, комбинаваних у једну целину) биће обложен бронзаном цеви, чији пречник износи 4.50 метра. Дужина ланаца, сваког за себе износи око 2400 метара а дужи метар сваког појединог ланца тежиће близу 15.000 кг. Укупна тежина свих ланаца биће преко 140 милиона килограма. Куле, које својим врховима држе ланце, мораће имати чисту висину

(не рачунајући темеље) од 250 метара и за сваку од њих потребно је утрошити по 35 милиона кила челика.

Ове астрономске, невероватне цифре могу се разумети тек кад се има на уму саобраћај, који овај мост треба да задовољи.

Мост ће имати два спрата, оба широка по 67 метара. Доњи спрат је резервисан за железнички саобраћај — 10 колосека. Горњи спрат ће имати 4 трамвајска колосека, два широка пута, један за моторна, други за обична кола, и две пешачке стазе по 6 мет. ширине.

Предвиђена сума за овај мост нам није позната, али да ће коштати више десетина милијарди, то је ван сумње.

Други чудовишни мост гради се у Аустралији, у Сиднејском пристаништу. Његова укупна дужина је 1150 мет. а средишњи распон износи нешто мање од 500 метара. Сиднејски мост неће бити обешен, ланчан, већ у облику лука. Укупно ће бити утрошено челика преко 50 милиона килограма. Предвиђена ширина је 46 метара, и то за 4 железничке линије, колски пут широк 17 метара и две пешачке стазе од по 3 мет. свака.

Пре него што завршимо чланак рећи ћемо нешто и о Европским мостовима. Европски инжењери нису у могућности да граде колосе, сличне америчким не зато што немају смелости или знања, него због разлоге новчане природе. То се види из тога, што је израђен пројекат чак и за мост преко Канала Ла Манша! Овај пројекат неће постати стварност никад, или бар не у догледно време, али је интересант као пројекат, као доказ да за доброг инжењера не постоје „немогућности“.

Као пример Европске мостоградње навешћемо чувени енглески мост Forth Bridge. Чудан и оригиналан по својој конструкцији, овај велики мост има два средња отвора по 520 метара, а укупну дужину од 2725 мет. Конструкција је тешка преко 50.000 тона, а градња моста је трајала седам година, и ако је просечан број радника износио око 5000!

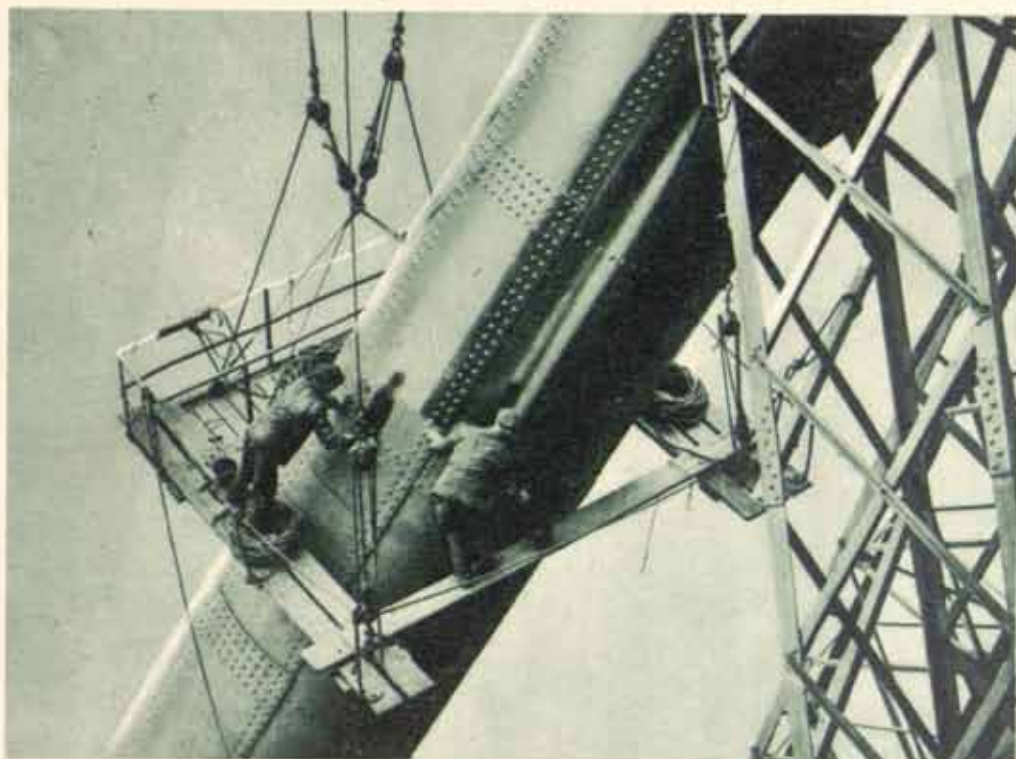
Позната је ствар да се гвоздени мостови морају одржавати периодичним премазивањем масном бојом (сваке 2—3 године, у зависности од климе). Forth Bridge се одржава од климе) Forth Bridge се одр-

Поглед одозго

Снимак воза у пролазу.

Скела с радницима на једноме цилиндру моста.

јава на тај начин што је једна група радника стално, перманентно запослена на тој дужности. Они раде свој посао свакодневно, и тама су завршили мост, офарбали га до краја, а већ је време да се поново префарба део који су почели, јер је од почетка посла прошло већ две или три године.

Forth Bridge је био највећи мост на свету све до 1917, када га је превазишао Quebec Bridge у Канади. Овај мост је истог типа као и Forth, нешто је већи и тежи, али нема интереса да буде описиван. Помињемо га јер је имао чудну судбину: за њега су везане две велике катастрофе. Почет 1902, имао је бити завршен 1907, када је један конструктивни део, рђаво срачунат, пао под сопственим теретом у воду и одвукао са собом у смрт преко стотину радника. После те грозне катастрофе узела је Канадска влада на себе цео посао; израђен је нов пројекат и поново се приступило грађењу. Рушевине су уклоњене, крајњи, обалски делови конструисани, само је требало дићи централни део, који је био израђен на обали и довучен на градилиште

на великим понтонима (био је тежак око 5.000.000кг.). Почело се са дизањем средњег дела помоћу четири челична конопца и четири хидрауличне пумпе. Све је ишло добро, конструкција се полако дизала, али је и овог пута несрећа хтела да један конопца не издржи. Прекинуо се, за њим се покидали и остали, конструкција је пала у воду, опет са многим људским жртвама, на велико запрепашћење целог културног а нарочито техничког света. По трећи пут се приступило послу и тек је 3-ег дец. 1917. године могао бити отворен тај трагични мост.

Да би овај преглед колоса-мостова потпуно морао би бити бар пет пута дужи. Требао би и морало би се споменути о мостовима — транспортерима, о великим мостовима на дизање или окретање, о великолепним армирано-бетонским и каменним мостовима, о лепим античким, римским мостовима, који нам сведоче о великим техничким способностима старих, али то морамо оставити за — други пут.

Ing. M. J. Максимовић.

Женски лекар

„Тереза, Тереза! брзо! Један тежак случај! пао је човек с четвртог спрата... Донесите ми брзо оне грао свилене чарапе, мој нов плави костим, црне лаковане шипеле и жути шешир... Одамах, угрејте колмајз, јер сам много чупава... Али брзо! Случај је тежак.

Разно

Колико стаје добра реклама

Недавно је прослављена 50 годишњица првог Едисоновог успеха са електричном лампом. Поводом те прославе компанија „Едисон-лампе“ заузела је за своју рекламу деветнаест страна Сатурдеј Ивнинг Поста. Публици је на тих 19 страна описан цео проналазак, поједили моменту првих проба, затим фабрикација сијалица, развој индустрије итд. Разуме се да је све било врло лепо илустровано.

По 360.000 динара за сваку страну, колико износи редовна тарифа листа, за овај једини оглас плаћено је око 6.800.000 дин.

Одређивање влаге у дрвету — телефоном

Један немачки стручан часопис описује један апарат, помоћу кога се може за један минут одредити проценат воде у ма каквом дрвету. Наиме доказано је да на електричну проводљивост дрвета стално утиче једино влага, а да врста дрвета нема никаквог утицаја. На овом принципу се оснива горњи апарат. На овај апарат прикључи се једна телефонска слушалица, и према степу влаге испитиваног дрвета, чују се брзи или спори и удари. Према броју удара у једном минути чита се из нарочите таблице проценат влаге испитиваног дрвета.

Последња удовица са Ватерлоа

Одељење за пензије ратних удоваца, енглеског министарства финансија открило је, недавно, да постоји још једна удовица која је изгубила мужа на Ватерлоу. Неки сителки: војник који је погинуо приликом сукоба Наполеона са Веллингтоном на Ватерлоу био се оженио 1859 године, девојком од 20 година и ако је њему било шездесет и пет. Удовица, која још увек прима инвалиду сад је равно 91 година и она је можда једина жена на свету која се може похвалити да јој је муж рођен 1794 године.

Пасионирани скупљачи

Баши су најстрпљивији скупљачи свега и свачега: слике, кликери, марке, књиге прате сваког ђака. Међутим ако човек погледа данас и многе људе видеће да међу њима има много „ђака“ и не само то, него су они често пута толико пасионирани да постају чудаци.

Богаташи, на пример, скупљају слике, старине, новац, марке. Сиромашнији се задовољавају књигама, и другим јевтинијим предметима, а у последње време и једни и други почели су да скупљају којешта. Сад је на пример мода да се колекционирају железничке карте, трамвајске карте, цигарете разних земаља, а нарочито кутије од жижица јер су оне, збиља, у свакој држави другачије и једне од других шареније. Један Енглец хвали се на пример да има 2500 кутија, а Музеј Bryant and May у Бову поноси је јер има 18.000 кутија.

Трговачки разговор на удаљености од 18.000 км.

Пре кратког времена Ричардсон, богати трговац из Манчестра говорио је са претставником своје филијале у Аустралији телефоном чија је линија дуга 18.000 километра. Његов претставник није био у канцеларији па је с тога затражио везу са кућним телефоном и добио одговор за пет минута. Ричардсон уверава да је потпуно јасно чуо шта му је онај из Аустралије говорио.

СНОЊ У АТЛАНТУ

Роман

Пол Зиберер

Тони Мур, члан аустријске делегације на Конференцији Мира у Паризу 1919. године, изгубио је у рату све. У једноме тренутку била Мур бежи у Париз.

Путајући на неким чудним случајем у кућу руског избеглице Николаја Меликова, кога је нешто убио неколико минута пре тога. Госпођа Меликов одбегла га је својом кћери Татјани.

Лепа Русиња имала је исте очи, као његова повојна жена. Од тога тренутка није више имао мира.

Мур је био противан браћу Татјане и кнеза Родине који је баш тих дана испросио. Мур се уверио да постоји тајна љубав између Татјане и њеног непознатог лица. Дошао је и дан бенчања, али баш у тренутку потпуног уговора, један странац, Педро Гланор, цела алка уљима на руке Татјану и бежи с њоме. Убрзали су се на брод за Америку у истога часа одлучивши.

Дошли су у Нју-Јорк, где је Гланор имао велике пословне везе и закључивао уговоре о петролеумским изворима. Татјана га је вољела све више, али јој је често падало тешко што се Гланор више занима пословима него њоме.

После бегства Татјане живот Муров са собом се изменио. Он је патни и гледао да сазна њену адресу.

13

Још више је постао узбуђен када је ступио у унутрашњост затвора, праћен стражарима, те је тако лично на затвореника. На сваком кораку, Мур је веровао да срет позната лица и друга тако далеко, ујака Камила, браћу Робестријер, витеза од Бара који је долазио са Монмартра носећи вешала и праћен целатом Самсоном. Гледао је као у сну све ове сенке како промичу крај несавладљивог зида. И сам је био затворен у једној ћелији и чекао је... Чекао је свога пријатеља.

Кораци су се приближавали; чуо је звекет кључева; неко седе покрај њега. Мур се не усуди да дигне очи, толико је био утучен.

Хелиф беј проговори први:

— Лепо је од вас што сте дошли.

И како се Мур, збуњен, померао на клупи, шекич се секретар извињавао што га овако неуљудно дочекује.

— Овде ни мало нема удобности.

Мур, који се надао другом сусрету, поче говорити о Аб-дул-Кадеру. Одмах, Хелиф беј постаде брижан и радознао; распитивао се код свога госта. Али, чим сазнаде да никаква опасност не прети шекичу, његово се лице разведри. Извињавао је уваженога Јеврејина чије су срамне радње љутиле Мура и смејао се оптугама којима је његов гост теретио Јерменија.

— Он је издајница, кажете, али он вара самога себе, никада другог. Келимиан нема својих победа; треба га жалити.

— Зашто ви на себе узимате туђу кривицу? Каквом циљу слична заблуда треба да служи?

Хелиф беј је ћутао. Овога пута, Мур је одлучио да не попусти.

— Ви сте невини, узвикну, нико то не зна боље од мене; треба да се зна истина! Због тога сам овде дошао.

— Ви се варате, рече тихо Хелиф беј, то није прави разлог ваше посете.

Мур претрну.

— Моја тајна ме гуши! узвикну.

— А ја сам вас молио да је чувате? одговори Хелиф беј строга погледа.

— Чујте ме, Хелиф беј! Ја сам једини који може доказати вашу невиност.

— Ви говорите о Николају Меликову?

— Кривац...

— То сам ја!

Мур се оберучке ухвати за главу:

— Ви, Хелиф беј, ви да убијете човека!

— Сви они који су за време рата убијали, да ли је и један за то био способан? Па ипак, сви су убијали!

— По наредби!

— Да, по наредби! Нико не ради без наредбе. Још треба знати ко издаје наредбе? Земља може да нареди; све што је било и све што постоји; Бог може да нареди.

— Хелиф беј! узвикну Мур разочаран, ја не знам шта вас гони да узмете на себе злочин другог човека. Али ја ћу се томе противити из све своје снаге, јер ја једини познајем правог кривца, ја га знам као... као да сам то ја учинио... срео сам га кад је бежао... ја сам га спасао... зауставио сам човека који га је могао ухватити.

— Зар сте га спасли онда да би га данас потказали?... упита Хелиф беј гласом који протресе.

Мур ућута, запрепаштен.

— Не познајем тога о коме говорите, продужи Хелиф беј, и не желим да га познајем, али знам једну ствар: моје дело он није извршио. Ви ћете ми сада веровати — поново се насмеја — и вратићете се смирили. Јер то је стварни циљ ваше посете: да будете сигурни у колико се тиче оног другог. Знајте дакле: он није кривац. Ви мислите да вам је он непријатељ и мене сматрате за пријатеља. Двострука грешка. Он је много ближи вама но што ви верујете. За нас који смо рођени у земљи где се сунце рађа, људи са запада сви су једнаки! Јесте ли убеђени? Идите сада с миром!

Мур се лагано упуту вратима. Хелиф беј га заустави.

— Волео бих да вас видим весела, рече он. Није довољно бити добар; Бог више воли оне који су ведри и весели.

Рука апшеникова се спусти на њаме Муру; овај пријатељски покрет топло и пријатно узбуди посетиоца. Ипак, никада до тада није осећао да је његов пријатељ тако далек од њега, у времену, у простору и у прошлости. Једна их је провалија раздвајала: провалија која раздваја запад од истока. Певајући глас Хелиф беја уљудљиво му је душу; примети нарочито изглед његове црне коже, потамнеле као у египћанских мумија. Ко зна? Рођење овог тајанственог човека можда је тако далеко као и старог шенка...

— Ви патите, рече Хелиф беј, јер вас спољни свет мучи и што посматрате ствари много из близа. Бог се може видети само кад су очи затворене.

Поглед младог човека жудио је далеко; прелазно је Мура.

После малог затишја, Хелиф беј упита чудним гласом који није лично на пријатељски ни на глас доброг другарства:

— Да ли сте чули за храм Вихну у Кри-Рагану?

И не обазирјући се на чувара, који је гледао у часовник, не узнемирујући се што је хелија мала, чија таваница као да се отворила, он настави:

— Златно лице боље вечито се налази у олтару. Свештници га ипак не виде, ни иосачи који га носе, једном преко године, у златном ковчегу, под пурпурним балдахном, ни свети слоновии који иду за веле-лепним колима уздижући своје снажне сурле, ни народ који је полагао по прашина, с обе стране пута. Тако се божаство

јавља нашем поштовању. Девет пута је Вихну слазио на земљу, девети пут да разјари рђаве да се међусобно униште. Но, он не доћи и десети пут на свом белом коњу; уздигнуће свој пламени мач и предсказаће ново човечанство. Тада ће сви сазнати истину, а лице боље биће у свима срцима. Збогом, мој пријатељу! Сваки треба да иде својим путем!

Хелиф беј даде знак чувару и сам га поведе.

V

Златна потковица

У парку Мадисон-сквер Татјана је седела у сенци споменика адмирала Фераги, хероја из грађанског рата. Као и он, и она је посматрала далеко, срећна што види зелену пелузу коју је један вртар украшавао цвећем. Наредила је да се кола врате, излажући се опасности да онерасположи Педро Гланора. Педро, заиста, није волео да се пешице враћа из својих шетњи, и са читавим брдом пакета. Али Татјана је мрзела раскош своје велике лимужине која је спутава и лишава сваке слободе.

Било је пролеће. Сунце је бацало зраке на белутке посуте по стазама. „Време је за пунч“ мислила је млада жена; међутим, она ни најмање није желела да се врати. Већ више недеља становала је у хотел Плаца, где је Гланор закупио, по американски, један леп стан; о ручку и вечери служили су богате трпезе, које је могла узимати и у својој соби, или у заједничкој трпезарији у друштву других гостију када је желела да покаже своје хаљине које је куповала код једне кројачице у двадесет трећој авији.

Никад њен муж није долазио на пунч, а ни ручавали нису заједно. Кад се у вече враћао кући, једва је имао времена да се обуче, и да брзо наброји званице које је позвао. Обично су биле пословне везе; ови су људи долазили без церемонијала, поздрављали су се са хало, олд бој! и стискали снажно руке, али чим спазе Татјану, као да су муњом погођени и збује се као основци.

Искусни трговци, чија су имена много значила у Вал Стриту, устручавали су се у сред објашњења; њихови погледи тражили су Татјану, која је и била узрок овом невољном разонођењу. Други су заборављали, у одлучујућем тренутку, значајне оградe које су желели да услове. Татјана је за сваког имала по неки љубак покрет и осмех, но она се увек држала на растојању. Један од званица, који је важио као веселац, примети једно вече, кад су полазили, да хладна лепота оспође Гланор утиче да разговор увек скрене по страни као на полу магнетска игла.

Татјана је знала да се њен утицај на званице свиђа њеном мужу. Приметила је да он на њу пази, и ако је он једини био који је тачно ишао своје циљу. Нарочито је желео да она буде у зачељу стола; он је бирао хаљину коју ће да обуче; ни једна није била довољно лепа његовом укусу. Када се облачила пред огледалом долазио је да је обожава и викао је; „Браво!“ као у позоришту, што је њу увек по мало узнемиравало.

Била је срећна целе вечери када је осећала да је потребна својем мужу, по мало у истом смислу као сребро и цвеће, у кри-

сталним вазнама, које, такође, није било због ње, већ за Педро Гланора, да би га разодрало од грубе стварности његових интимних послова.

Улога хуџана која јој припада више се наметала Татјани када је г. Кингслеј био међу позванима. Према жељи Педро, мало времена после доласка, она је посетила г-њу Кингслеј, која јој врати посету. Но ова измена пажње није настављена ближим везама. У толико се више изненади кад једно вече муж извести да ће г. Кингслеј вечерати без госпође. То ни мало није чудно, јер се дешавало да се разговор, започет у канцеларији, заврши за столом. Запрепашћење је било још веће кад Педро Гланор поче говорити са г. Кингслејем сасвим другим језиком, но оним којим се обично служили Његово одлично познавање енглеског језика којим је сада говорио и акценат из Њу-Јорка још више су је узбуђивали. Сети се речи заповедника брода: „Треба да се свако осећа као међу својима.“ „Где је Педро Гланор заправо био међу својима? Са г. Кингслејем изгледао је на неког другог човека; чак му је глас измењен. Преимућство Педро Гланора над овим човеком било је очевидно доминирајуће. Г. Кингслеј се кретао, провлачио је руку кроз седу косу: риба се борила у мрежи.

Гланор се смејао као дете кад му је Татјана испричала своје утиске:

— Бојим се да те изгубим, рече она, гледајући те оваквог као да те нисам до сада никада познавала.

Луднице! узвикну он. Ти се не разумеш у пословима! У осталом, мало се њих разумеју.

И, увек смејући се, он додаде:

— На срећу!

Татјана је о свему овоме мислила када је отишла у парк Мадизон Сквер, чувана од адмирала Фераги. Време је за пунч већ давно прошло, она није осећала глад и била је срећна што неће присуствовати овим досадним ручковима, излажући се опасности да је Педро кори. Ипак, мисао да се не допадне своме мужу узнемиравала је. Одакле долази та моћ којом он њоме влада?

Под топлим пролећним сунцем она се питала: „Да ли га заиста воли? Воли ли ме он? Шта ме за њега везује?“ То није била само радозналост-тајна која је окруживала њеног мужа, необична жудња која га је натеривала на злочин? Да ли је могуће да ова ужасна сумња, уместо да одвоји Татјану од Педро, напротив, баца је у његов загрљај? Да ли се је она одрекла свега у једном циљу да расветли загонетку овога човека и да упозна његово право лице?

Када, изузетно, Педро није имао гостију, заузимао је сто код Петра где се налазила најбоља црначка музика; црнац који је свирао саксофон привлачио је цео Њу-Јорк. Педро Гланор обожавао је игру; приморао је Татјану да научи. Допустила се: сваки корак, сваки покрет фантастично је Педро управљао.

Тихи шапат дивљења пратио их је. „Какав асп пар!“ говорили су.

„Да ли је ово љубав?“ питала се Татјана, која се дигла од стола да се прошета цветом стазом. Она је мислила на незгоде које су наступиле услед тога што се бесправно увукао мушкарац у њен живот. Како је неугодно гледати да се по њеном орману повлаче страна одела, груба и ружна! Помисао да спава крај мушкарца изгледала је страшна. Сећала се ужаса првих ноћи са Педром Гланором, који је спавао дубоким сном као нахрањена лепа животиња. Она се заувек у покриваче, посматрала га плашљиво. Светлост дана продирала је у собу кроз персијске завесе, Педро Гланор се тада нагло будио.

Ово нагло буђење, без тихог починка, такође је плашило Татјану. Педро је могао спавати по девет часова као укопан, да би, једним скоком, из кревета право ушао у купатило. Чуло се како отвара све славине. Под од четвртастих плочица био је сав у барама, а мокри убриси били су разбацани тамо амо. Одмах би, затим, зазвонио за доручак, и не питајући Татјану да ли и она жели доручковати; келнеру би отворио врата не водећи рачуна да се она крије, збуњена, у постели.

Ипак, ова непажња била је ублажена урођеном лепотом, која је својствена и најмањем покрету овога човека. Татјана је била њиме очарана. Када га спази да се враћа из купатила, у свом свиленом огртачу, уздигнуте главе, разбарушене косе, која му је покривала лице, сав црвен од гимнастичког вежбања и кад би узвикнуо своје „хало“ уместо поздрава, све препреке које би између њих постојале исчезавале су, сав би се страх губио.

Ма колико да се Татјана сећала старих успомена, увек би њена воља била закон.

Као какав идол у храму и она је само била окружена услужним обожавањем; околина је испуњавала њену и најмању жељу. Осећала је да јој је љубав потпуно одана и била је срећна што није више било никога који би се покоравао њеној вољи и који би је varaо да би јој се допао. Она је данас трчала на глас „хало“ када победоносно Педро Гланор узвикне.

Али и ако је Татјана пристајала без љутње на деспотизам Гланора, тешко је подносила стране жеље које су испољаване у облику услужности, у пожудним погледима, тихим гласом, са реченицама двојак-ког значења. Ова атмосфера жеља љутила је и узнемиравала. Кад је изашла из своје самоће као из пријатног мрака, добила је утисак као да се нагло нашла пред укрштеним светиљкама које помрачују. Мислила је да ће видети бледо лице принца Родине, „воштане лутке“, како га је звао Мур...

Није могла да схвати како је Педро подносио ово тихо мучење које је трпела његова жена и чинило јој се да он на то не обраћа пажњу. Како да му објасни такво мучење? Боље је повући се у саму себе, као онда када је била преко воде верена, што је у осталом пристала само за љубав Педро, своме спасиоцу.

Већ дуже времена, сваког дана добијала је цвећа, које је без сумње слао г. Кингслеј. Једном приликом, он је лично дошао са великом кутијом „кандија“; случај је хтео да сретне Гланора. Његова рука, којом је узео Татјанину, била је тако топла да она узвикну и нагло извуче своју.

Тек што се је г. Кингслеј опростио Педро грубо примети:

— Чему такво понашање? Тај ми човек треба. Не желим да имам камен спотицања на своме путу.

Којим је путем Педро Гланор ишао? Још онда кад су на броду говорили, где је, уместо љубави, обашњавао своје одважне планове, није јој више поверавао своје послове. Осећала је да би свако непажљиво питање на њега утицало као челична бурилица на тешку касу коју је изнајмио у великој банци на Вал Стриту.

Једнога дана водио је Татјану у подруме банке и објаснио јој како се управља са огромним бравима утиснутим у зиду, чудан тајанствен образац приморавао је да се врата отворе. Док се Татјана чудила, он је говорио:

— Како је то zgodно удешено. Читав тона динамита једва да би отворила малу рупицу, а новац који су ту налази били би довољни да се земаља разнесе.

Којим је путем Педро Гланор ишао? Татјана се није усуђивала да га пита. Када би и питала, Педро је једном речи одбијао:

— Доцније, говорио је, када томе буде време!

Ово одлучно и размишљено непопуштање подјармљивало је Татјану, нарочито је на њу утицало његова чврста воља која није била у пола као код других.

Благо тирише

а ипак је дуготрајан парфем Елида Фаворит сапуна. Имаде све добре особине потребне беспрекорном сапуну. Влаг и чист улепшава тен. Упркос обилне пене, он се ради свог ванредног квалитета мало троши.

ЕЛИДА фаворит САПУН

КОКАКО ЗНАШЕ

1) Француски мисионар, отац Луји Хелфен, први је открио водопад Нијагаре 1679 године. Прошле године свечано је прослављена 250-годишњица тог открића.

2) За време међународног социјалистичког конгреса у Паризу 1889 године један од присутних делегата, Рејмон Лавин, предложио је да се годишње приређује радничка манифестација у један исти дан у целом свету. Тај предлог је примљен и изабран је први мај као дан када ће радници целог света манифестовати своју солидарност.

3) Законом о устројству Управе вароши Београда од 18 фебруара 1860 године установљена је „жандармериска компанија“ од 120 људи са 15 коњаника, за отправљање

полицајне службе“, и то је била прва жандармерија у Србији. Њен први командант био је Милан Брка, коњички потпуковник.

4) Први траг о кулуку у законодавству обновљене Србије налази се у уредби о уређењу Совјета народног суда за варош Ваљево и ваљевску нахију од 1 јануара 1809 године, којом се судски пандури ослобађају „на дому“ сваког кулука, и наређује се, „да нико судијама никаква кулука чинити није дужан, развије ако је потреба алијетска.“

5) Први женски лекар у Србији била је д-р Драга Љочић. Завршила је медицину у Цириху 1879 године, а била је једини лекар у Државној болници у Београду за време рата 1885 године.

6) Громобран је пронашао 1752 године Бенијамин Франклин (1706—1790), радник, штампар, философ, физичар и државник амерички.

Јеловник

За идну недељу

Овај јеловник удеиен је за грађанску кућу са четири особе нормалнога квалитета. Необичнија јела описана су.

НЕДЕЉА

РУЧАК: Грашак у маунама.
Пилеће печење.
Шам-пита са јагодама.
ВЕЧЕРА: Пилећи паприкаш с младим кромпиром.
Сир.
Трешње.

ПОНЕДЕЉАК

РУЧАК: Чорба од ђуфета.
Ризи-бизн са пилећим ситињом (Одјуче.)
Јагоде са шећером.
ВЕЧЕРА: Похобане шинцле, гарниране кромпиром, салата
Сир.
Банане.

УТОРАК

РУЧАК: Супа од говеђег језика с кнедлама од грнза.
Пуњене тивнице.
Трешње.
ВЕЧЕРА: Шпаргле на бутеру.
Језик у парадајзу.

СРЕДА

РУЧАК: Чорба од кромпира.
Виноба сарма.
Јагоде са тученим обрстом.
ВЕЧЕРА: Палачинке са мозгом.
Телеће печење са салатом.
Трешње.

ЧЕТВРТАК

РУЧАК: Пилећа чорба.
Грашак с ђуџаном пилетиниом.
Штрудлице. (Једна литра брашна измичи се са 1/2 лтр. бутера и кашиком-масти, додати за пола динара уксисног квасаца, три жуманца, мало соли и мало шећера, две кашике милерама и колико је још потребно дода се млећа, све се добро измеси као за штрудлу. Напребе се две ђуфле и остаде се да се исече на дасин пола сата. Затим се развију на сто као да питу и окрајци се оидију. Оној шеси. естнији бутера дода се кашика масти растопи се и помаже тесто и филују филон од ђуџаних ораја или пемезом, по дужини. Може до пола да се филује пемезом, а отпола орасима. Пресене се тесто у средини удуж, задије се у штрудлу с једне и с друге стране и после се сећу мања поједина парчад. Преко свакога парчета меће се пена од беланцета и посипа се ситним бадемом и шећером, нареба се у блех и остади се да кисне пола сата, па се онда пече. Кад је печено после се ситним шећером).

ВЕЧЕРА: Јагњће печење са салатом.
Сир.
Штрудлице.

ПЕТАК

РУЧАК: Пасуљ са фашираном шинцлом, салата
Јагода са шећером.

ВЕЧЕРА: Јала на луку. (Исеку се три главице луке. Дода се мало бела лука, першуна, мирошје, па се све добро измиче, дода се две до три кашике парадајза из конзерве, пропржи се, налије с мало воде, па пада се упрча, метне се у чинију која ће се носити на сто и метне на батру. Преко свега се развије потребан број ја, само се пазн да остану цела, и носи се на сто.)
Резанци са месом.
Трешње.

СУБОТА

РУЧАК: Млад кромпир са јагњетином.
Кох од грнза с компотом од трешња (свежих)
ВЕЧЕРА: Спанаћ са телећим шинцлани.
Јагоде.

Међу кесарошима

— Замисли, оно фино куче што сам у крају на Теразијама нисам могао да продам ни за 10 динара два дана.

— Па шта си радио?

— Одneo сам га натраг газди и добио 30 динара.

ХУМОР

Модерно деће

(Разговор у очи Божића).

— Тата!
— Шта је, душо?
— Је ли истина да на Бадњи дан Божић-бата долази кроз оцак?
— Дабоме.
— Али је ли ти то збиља знаш да је истина?
— Па рекао сам ти. Али остави ме сада: видиш да читам.
— Па како се не огарави и опече кад силази кроз оцак?
— Па чека док се угаси ватра.
— Знам, али код нас гори ватра целу ноћ.
— На Бадњи дан не гори... Остави ме молим те на миру с тим питањима!
— Уф... тата... знаш...
— Шта је сад опет?
— Оцак је тако узан: како Божић-бата може да прође кроз њега?
— А, за њега то није ништа, он може све.
— Али како?
— Шта знам ја како. Главно је да ти он сваке године доноси поклоне. Остави ме да читам.
— Добро: оставићу те, само никако не разумем како он то може.
— Добро је сад. Иди па лези, као сва добра деца.
— Тата...
— Шта је опет?
— Како Божић-бата може да обиђе цео свет за једну ноћ?
— Има аероплан.
— Па то није ништа. Линдбергу је требало много више да дође само до Париза; а графу Цепелину требало је три недеље, па да обиђе свет...
— Доста, кад ти кажем, лези одмах!
— А зашто ми прво то не објасниш?
— Доцкан је сада да разговарамо, лези!
— Кажи ми само како Божић-бата може за ноћ да обиђе цео свет? Ето, само то!
— Последњи пут ти кажем: иди у кревет, јер ако не послушаш, Божић-бата ти неће донети бицикл.
— А ако идем да легнем, онда ће ми донети бицикл?
— Дабоме да ће!
— Ух, ал' ће то бити лепо. (Излазећи из собе, за себе). Ох, Боже мој, колико сам речи морао да потрошим па да од тате извучем да ми каже шта ми је купио.

У једном возу муж и жена воде разговор:

— Ох, Јоцо, замисли заборавила сам да угасим ватру у шпоретима пре него што сам заључала кухију.

— Не брини ништа, и ја сам се сада сећам да сам оставио отворену славину на чесми: нема опасности.

— Марку је рођендан, хтела би да му купи један леј хаљач.

— Купи му, али узми му одмах и 25 кушија жижица.

— Имаће ли још аутомобил?

— Не знам. Пре њеж минута отишла је моја жена да шофира.

— Шта стаје ова слика? Ја бих је купила.

— 50.000 динара госпођо.

— Уха, то је много!

— Али то је Рембрантов рад...

— Питајте ви њега, ако хоће мало да попусти.

— Како је свејшпокаварен: јуџросми је на њијаци неко дао лажну сивошнарку.

— Дај да видим.

— Немам је више, дала сам касинију.

Један сивухенш одлази аншиквару и нуди му на продају кривични закон.

— Ја купујем само целе библиошке.

— Па да што знам, зашто сам и дошао: ова је моја цела библиошка.

— Кад играм с вама чини ми се да глумим по небу...

— Вараше се, што су моје ноге.

— Јеси ли чуо: Једна жена родила дете с три главе, али је одмах умрло.
— Штета, био би нам добра муштерија!

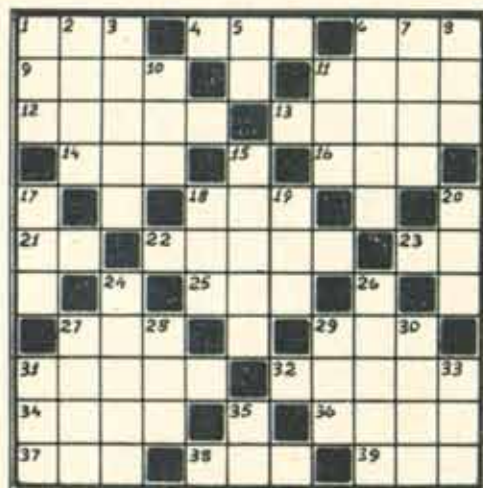
— Па што не идеш у воду кад сам ти купила тако фини костим?
— Па у води се не види.

Купон бр. 13

Наградне загонетке „Илустрованог Времена“

Свака наша загонетка биће награђивана са три награде, а да би се оне добиле потребно је да читаоци пошаљу уредништву тачно решену загонетку и да поред тога назову колико ће тачних одговора бити. Три тачна одговора који најприближније буду предвидели број тачних одговора биће награђени. Уредништво ће одговоре примати за седам дана од дана изласка листа. Запасени одговори неће се узимати у обзир. На коверту треба ставити: Уредништву Илустрованог Времена, и залепити купон који носи број загонетке. Одговори без овог исчека неће се узимати у обзир. Напомињемо да се сваком послатом решењу мора приложити тачна адреса (занимање, место, улица и број куће).

Загонетка бр. 13

С лева на десно: 1) заменица, 4) неред, 6) жубор, 9) мрак, 11) азијско острво, 12) варош у Јапану, 13) дажбина, 14) спортски израз, 16) животиња, 18) домаћа животиња, 21) предлог, 22) совјетски политичар, 23) река у Италији, 25) сузањ, 27) зрнасти плод, 29) оргијање, 31) експлозив, 32) купасто узвишење, 34) оруђе, 36) део свештеничке одеће, 37) део, 38) индустријска биљка, 39) црквена потреба.

Одозго на доле: 1) број, 2) мушко име, 3) град у Палестини, 5) јединица електричног отпора, 6) разнобојан, 7) река у нашој земљи, 8) некадање оруђе, 10) уметнички рад, 11) одвод реке, 15) смех, 17) песма, 18) свештенички доходак, 19) јудеј, 20) раса, 24) употребљава се за накит, 26) ђачка потреба, 27) свежањ, 28) део тела, 29) преврат, 30) старудија, 31) звук хода, 33) врста кретања, 35) предлог.

Решење загонетке бр. 10

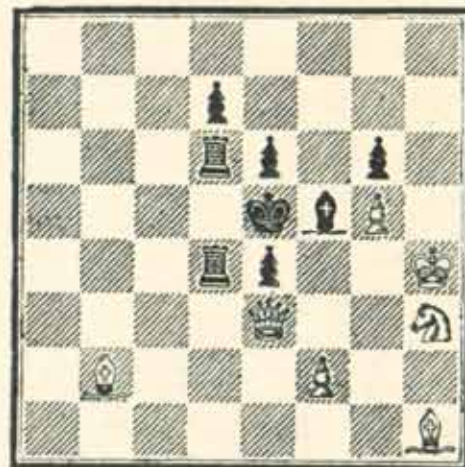
С лева на десно и одозго на доле: 1) пастила, 2) скала, 3) Наталиници, 4) Илири, 5) кланица.

Број тачних одговора је 147. Кошом је одређено да прва награда — једногодишња претплата — припадне Милану Поскићу, ђаку, кафана „Драгачево“, (послао четири купона и предвидео 148, 133, 166 и 178 тачних одговора); другу награду — полугодишњу претплату — добија Доминка Градановић, домаћица, Аристида Бријана 17 из Битоља (предвидела 146 тачних одговора); трећу награду — тромесечну претплату — добија Нико Јовићевић, техничар телеграфско-телефонске струке, Обилићева 1, Цетиње (предвидео 149 тачних одговора). И за трећу награду морала се вући коцка, пошто су још два одговора предвиђала исти број тачних одговора.

Код ове загонетке штампарском грешком на купону је стављен број 9, а требало је да стоји број 10, што смо још у прошлом броју јавили. Обраћамо пажњу читаоцима да купоне лепе на коверту.

Проблем бр. 13 од К. Шлехтера.

Мат у 2 потеза.

Решење наградног проблема бр. 8.

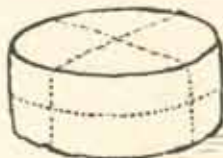
1. Kd6 — d7, Kd3 — e4
2. Tc5 — d5, Ke4 : d5
3. Df2 — d4 мат.

Правилно су га решили и добијају награде ова лица редом: 1. г. Михаило М. Динић, шеф жељ. станице из Демир Капије; 2. г. Вујина Вујачић, чинов. Држ Хип. Банке из Београда; 3. г. Симеун М. Реферда, саобр. чинов. из Демир Капије; 4. г. Алоиз Пресечник, сопственик грађарско-дашчарске трговине из Смедерева; 5. г. Ђорђе Баџић, из Београда; 6. г. Владимир Проселков из Винковаца; 7. г. Јован Стојковић, гимн. из Београда; 8. г. Александар Грејц, управник Ложионице из Винковаца.

Награђена лица могу подићи своје награде у редакцији „Илустрованог Времена“ Поенкареова улица. Првих пет награда састоје се из шахова од картона, а остале из шаховских књижица.

Ј. М. Овадија.

Решење задатка из броја 12

Ако цифру

10526315784736842

хоћемо да помножимо са 2 довољно је да крајњу цифру 2 преместимо испред прве цифре 1 и резултат ће бити тачан:

21052631578473684

ВЕРОВАЛИ ИЛИ НЕ ВЕРОВАЛИ!

Морганови пастуви су у галопу терани кроз најживље улице без узда. Ово је дело пре педесет година извео Клифорд Морган.

Америкашки црвенокожац није Индијанац. Име „Индијанац“ добио је погрешно црвенокожи од Колумба кад је овај мислио да је приспео у Индију.

Кип Хананума Масакочиа право је чудо уметничког света. Он је изрезао сам себе из дрвета. За посматрача је било немогуће разликовати их.

Мартин фон Валде-милер први је ставио на карту реч „Америка“. Немачки космограф објавио је карту на којој се први пут дојавила реч „Америка“. (1507 г.) Као име за нови континент. Ни Колумбо ни Америго Веспуччи нису никада чули за тај назив.

ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ излази сваке суботе. — Претплата: за Краљевину Југославију: месечно дин. 14.-, тромесечно дин. 42.-, полугодишње дин. 80.-, годишње дин. 150.- За иностранство: полугодишње дин. 200.-, годишње дин. 360.- Појединачни број 4 динара. — Огласи по тарифи. — Рачун код Поште. Штеднишнице бр. 52.904. — Редакција и администрација Поенкареова 4-6. — Телефон и телеграм: „Илустровано Време“, Београд.

Они уредник Миливој Предих — Власник, издавач и штампар, за Штампарско Издавачко Предузеће „Време“ Београд.

Последњи Пешак

Једна париска прича после 200 година

Крајем 22 века број Парижана и Парижанки који су се још служили својим ногама за кретање врло је нагло опао.

Ово прастаро саобраћајно сретство није више одговарало укусу и потребама човечанства које је хтелo да иде брзо, а коме је био одвратан сваки физички напор.

Цени се да је у Паризу остало око 2199 године од прилике 20.000 пешака на девет милиона становника који су журили аутомобилима, летели авијонима, задржавали се на покретним платформама, и употребљавали, за кретање по никлованим тротоарима, електричне „ролшу“.

Ових 20.000 пешака, већином у годинама, сматрани су за настране типове детињасто привржене једној застарелој традицији. Ходати, стављати ногу пред ногу, употребљавати своје листове да би се лагано и с тешком муком пролазило кроз огромни Париз, — чија је периферија прелазила границе старог Сенског округа, — узети воз бр. 11 поред муњевитих модарних машина, има ли чега застарелијег и смешнијег?

Редови последње пешадије разредише се још више... Стотине, хиљаде пешака би оборено, прегажено, пригњечено разноразним точковима; други бејаху здобљени летећим апаратима, који, изненада престајаху да лете.

Године 2205 остало је још свега 500 пешака међу којима је по статистици префектуре било: 10 чланова Академије Наука, 33 сенатора, два стара члана Француске Комедије, 9 професора Француског Колежа и Сорбоне, 4 генерала, 43 пензионера, које мушких које женских итд.

Разни несретни случајеви још су више смањили овај последњи кадар. Неколико пешака је умрло и природном смрћу, што је у осталом био изузетак.

2215 године остало је у животу још 40 претставника париске пешачке легије. Они су основали једну Академију која је дала доста материјала шаловим скечевима. Али овај две године доцније од ових добрих старца остало је још свега 20... 2221 године било их је свега још три, као анабаптиста или мускетара. Један је био члан Академије књижевности; други је држао у Музеуму предавања о обичајима гундеља; трећи је пецао удицом рибу између два моста — Pont des Arts и Pont-Neuf.

Овај последњи старац 2222 године остао је једини и последњи претставник некада врло многобројне расе пешака.

Он је могао с правом и гордошћу рећи: Остао је свега један и то сам ја!

Али он није био горд, и као сви пецачи са удицама, а још једино он се и бавио овим спортом — он није ништа говорио.

Последњи пешак се звао Плацид Диран.

Као стари чиновник станао је на острву Св. Луја у једној старој петоспратној кући, доста бедног изгледа поред облакодера, којим је најчичкан Париз 23 века.

У пркос свима прекорима и сарказмима он није хтео да сматра своје ноге за непотребно оруђе, — и сваког дана служио се њима по прастаром обичају, који је био напуштен напредком саобраћајних сретстава. Није потребно нарочито истичати да је Плацид Диран постао најсензационалнија париска знаменитост. Силазећи из ваздушног експреса, странци су постављали уобичајено питање: „Овде остајемо тридесет и пет минута... Шта треба видети?“, а чичерони им једногласно одговарају:

— Милоску Венеру, Боковду и Плацида Дирана?

— Плацида Дирана?

— Да, последњег пешака.

— Почећемо са тим чудом...

И тако је увек кад је излазио из свог

стана Плацид Диран био праћен облаком авијона и аутомобила чији су сопственици узвикивали:

— Та је ли то могуће!... Овај иде својим ногама!

— Не иде брзо, али ипак се миче.

— Како је то чудно! Гледајте како он код сваког корака креће стопалу час на траг, час напред... То је збиља врло занимљиво!

— То је морао научити док је још био сасвим мали.

А жене су узвикивале:

— Несретник, мора да се страшно замара!...

Професори су објашњавали својим ђацима:

— Ево како су ишли наши дедови... Они се нису журили и сасвим су се задовољавали са просечно четири до пет километара на сат.

Мангупчићи чуећи на својим електричним крок-ципелама са точковима, пратили су последњег пешака добацујући му:

— Овај стари лудак се продуцира на улици!

— Иде ногама... Што не би и на глави?

— Еј, чича, затвори твоје краке, да их не поломиш!...

Разни циркуси и научна варијете-позоришта из иностранства где је људска вештина, снага и смелост била замењена вежбама аутомата, нудили су Плацид Дирану цакове злата, па и платине, ако пристане да оптрчи један круг за време претставе. Већ су биле пројектоване и неодољиве плакате:

Сензационална атракција
Најневероватнији акробата нашег доба:
Плацид Диран
(из Париза)

Човек који се покреће својим ногама Н. В. — Експерименти „Последњег пешака“ подвргнути су најстрожијој научној контроли.

Али Плацид Диран је одговорио манажерима:

— Не, нећу!

Једна група посланика потписала је један предлог закона, овако састављеног:

Члан први. — Плацид Диран, звани „Последњи Пешак“ станао је у Музеју (палеонтолошка секција).

Чл. 2. — Строго је забрањено прегазити га ма под којим изговором: Управник Града, који се поставља за старца, „последњег пешака“, предузео је све потребне мере да би га сачувао од механичких кола.

Чл. 3. — После смрти Плацида Дирана његово тело биће предато Медицинском факултету, на коме ће се, у интересу науке извршити анатомско испитивање ногу овог чудног створења.

Посланик, известилац за овај законски пројекат изјавио је на трибини:

— Господо кад би нашли у каквој пећини једног живог игванодома, плезиосаура или диплодокуса, ми би том претставнику преисторијских времена приписали огромну вредност и учинили би све што је могуће да га сачувамо што је могуће дуже. Ми имамо, у самом Паризу један примерак човечанства које је некад милело по земљи, служећи се тешком муком са своја два ослонаца, који се зову ноге. Ово је јединствен примерак: ми предлагемо, како у интересу науке тако и историје, да овај постане државна својина, и да његово одржавање буде осигурано што је могуће дуже, старањем Управника Града.

Неколико улазно-модерних посланика довикнуло је:

— Тај ваш последњи пешак није нимало интересант!

— Прегазимо и овога као и остале!

— Не треба нам више пешака!
— Испуните га одмах сламом, па готов посао!

Али пројекат је ипак усвојен јаком већином.

Плацид Диран је прво одбио да напусти свој стари стан и да се усли у галерију диплодокуса, али најзад није имао куд, морао се покорити закону. У музеј је отишао наравно пешке, праћен аутомобилима и безбројним авијонима.

— Да ли ћу бар моћи излазити с време на време да пецам рибу? — питао је он научнике који су га ципкали за листове... Сена не тече далеко одавде.

После потребне анкете ово му је дозвољено.

Оног истог дана кад је Плацид Диран постао и преко своје воље пансионер Музеума интервјуисао га је сарадник једног великог листа.

Ево извода из овог занимљивог чланка: „Последњи пешак не изгледа да је заморен услед прекомерне употребе својих ногу. Може се чак рећи да он изгледа боље но многи други људи који не знају шта је ход.

„Баш благодарећи пешачењу, изјавио ми је Плацид Диран пушећи своју лулу, ја сам успео да се одржим овакав каквог ме видите, то јест гибак, окретан, здрав... Да сам ја ишао за примером данашњих људи, опупавио бих, ноге би ми ослабиле и био бих неспособан ма и за најмањи напор...

„Ја сам се скептички смешио, а овај о-собенак је продужио:

„Модерна саобраћајна сретства су колосална, ја то не оспоравам. Стићи од Париза до Њујорка за два сата и три четврти, то је сјајно — и ако постоји опасност да овај свет постане и сувише мали за амбиције које се у њему стварају — али је лудост заборавити да смо ми на првом месту двоношци, и да смо створени за кретање својим сопственим физичким сретствима, умереном брзином. У сваком случају ваше ноге које више нећете да употребљавате, постићиће судбина свих сувишних органа: закржљаће и постепено ће их нестати...

„Плацид Диран је запалио лулу и смејећи се саркастично, рече:

„Људи су се по некад питали каква ће бити будућа поколења... Биће богаљи!

„Јадни чича очигледно је говорио глупости, и ја се растадох од њега не смејући га потсетити на пословицу: „Ко нема у глави има у ногама!“

Последњи пешак је живео још коју годину окружен ироничном радозналешћу.

Умро је око 2232...

Клеман Вотен.

ИНДУСТРИЈА ВУНЕНИХ ТКАНИНА

ВЛАДА ТЕОКАРЕВИЋ И КОМП.

ПАРАЋИН

INDUSTRIJA
VUNENIH TKANINA

VLADA TEOKAREVIĆ I KOMP. PARAĆIN